De magie van de witte kat

Schilderijen van Jeroen

Allart

De magie van de witte kat

Schilderijen van Jeroen

Allart

Lux, 75 x 90 cm, olie op linnen, 2018

De magie van de witte kat

Op een dag wandelde er een witte kat het atelier van Jeroen Allart binnen. Een zwerver, dacht de kunstenaar. Maar het bleek een keurig verzorgde poes te zijn met een rood bandje om haar hals. Een geboren model bovendien, want ze begon meteen met poseren. Pootjes op de stoel. Een kopje tegen de deur. Nieuwsgierig naar buiten glurend door het raam. Zij vond het prima dat Allart haar fotografeerde. Een nieuwe reeks schilderijen was geboren.

Verrassend genoeg is die serie - interieurs, met niet zelden een kat - in olieverf uitgevoerd. En dat terwijl Jeroen Allart juist sinds de jaren negentig naam heeft gemaakt met schilderijen van vogels, (cowboy)portretten en typisch Zweedse en Hollandse boerderijlandschappen met hoge, monochrome blauwe luchten erboven, die allemaal loeistrak geschilderd werden met acrylverf.

In de loop der jaren had hij zich een ingewikkelde schildertechniek eigen gemaakt, maar in 2015 begon hij daarin vast te lopen. Erger nog, het schilderen in acrylverf begon hem tegen te staan. Zijn kenmerkende matte en strakke techniek, waarin bij voorkeur geen kwaststreek zichtbaar is, was immers uiterst stressvol. De rust en concentratie die uit zijn voorstellingen spreekt, stond haaks op de hoge druk die hij dagelijks in zijn atelier ervoer. Schilderen was voor hem een continue race tegen de klok geworden.

Met acryl heb je weinig tijd. De verf droogt snel. Dat kan handig zijn, maar niet als je, zoals Allart, superstrakke overgangen tussen de verschillende kleuren wil maken. Elke correctie is dan zichtbaar. Bovendien merkte hij dat zijn techniek hem ook beperkte in zijn onderwerpskeuze. Nieuwe ideeën waren er wel. Maar ze uitgevoerd krijgen in de hem bekende acryltechniek, bleek vaak veel moeilijker dan gedacht. “Ik had het mezelf nodeloos ingewikkeld gemaakt.”

Witte Kat, 40 x 40 cm, olie op linnen, 2015

Witte Kat II, 30 x 40 cm, olie op linnen, 2015

Struik, 70 x 70 cm, olie op linnen, 2015

Impasse

Zoals schrijvers een writersblock kunnen hebben, worstelde Allart met iets dat je gerust een paintersblock zou kunnen noemen.
Om uit de impasse te geraken zocht hij een van de aardigste docenten die hij had gehad tijdens zijn opleiding aan de Rijksakademie in Amsterdam: Emo Verkerk.
Op de bonnefooi ging hij langs bij deze sympathieke nestor van de hedendaagse Nederlandse schilderkunst.

Allart werd gastvrij ontvangen. En er volgde een lang en goed gesprek over schilderkunst in het algemeen en die van Jeroen in het bijzonder. Hoewel de Rotterdamse kunstenaar naar eigen zeggen 'knetter-eigenwijs' is en op de academie als het om schilderen ging naar niemand luisterde, liet hij zich deze keer toch door zijn oud-docent uitdagen en overhalen om van acryl naar olieverf over te stappen.

Zo eenvoudig als dit nu klinkt, was het echter niet. "Ik moest min of meer opnieuw leren schilderen", geeft Allart toe.
"Want olieverf doet niet meteen wat je wilt. De technische aspecten van deze verf beheerste ik niet.
Mijn eerste olieverfschilderijen ontstonden dan ook moeizaam. Maar er was vooral een groot voordeel: Ik kreeg opnieuw plezier in het schilderen.
Eindelijk was ik weer ontspannen, want met de veel trager drogende olieverf heb ik nu alle tijd."

Home (detail), 40 x 40 cm, olie op linnen, 2015

Drimmelen (detail), 40 x 50 cm, olie op linnen, 2015

Stijlkamers

Zoals gezegd, was de witte kat die zich zo gewillig liet fotograferen een uiterst geschikt eerste onderwerp om mee te experimenteren in olieverf. Tot zijn eigen grote verrassing ontstond zo ook een geheel nieuw thema: interieurs.
De tijd dat hij gretig weidse uitzichten op het platteland schilderde, lijken voorbij. Recent kijkt de kunstenaar liever naar binnen. Stijlkamers in oude herenhuizen, boerderijen, musea of kastelen zijn zijn jongste passie. Hij reist kriskras door heel Nederland om ze te fotograferen.

Allart is gefascineerd door die zo fraai bewaard gebleven interieurs uit met name de 19de of vroege 20ste eeuw, waarin de tijd lijkt stil te hebben gestaan. Meubels en gordijnstoffen die de sfeer van vroeger ademen, hij schildert ze, net als zijn vroegere landschappen, zonder actie, zonder mensen erin.
Hooguit duikt er af en toe een kat op, die als het alter ego van de kunstenaar nieuwsgierig om zich heen kijkt: ‘Waar ben ik nu weer in verzeild geraakt?’

De interieurs van zijn hand hebben vaak iets mysterieus, alsof ze een geheim bewaren. Ze zouden zomaar een crime scene kunnen zijn of een perfect decor voor een verhaal van Agatha Christie.
Een belangrijke bron van inspiratie voor zijn verstilde stijlkamers is het werk van de van origine Zwitserse post-impressionisten Marius Borgeaud en Félix Vallotton. Catalogi waarin hun sfeervolle, poëtische doeken zijn afgebeeld, liggen regelmatig opengeslagen op zijn atelier.

Het experiment met olieverf heeft bij Allart werkelijk een doorbraak gecreëerd.
“Ik leg mezelf minder ‘regels’ op dan voorheen. Daarom kan ik onbevangener beginnen aan een nieuw doek of thema”, zegt de kunstenaar. Tot zijn eigen verrassing is door de olieverf ook zijn toets veel losser geworden.
“Ik schilder nu in alle opzichten levendiger, luchtiger en vrijer. Impressionistisch zou je kunnen zeggen, maar dan natuurlijk wel op mijn manier.”

Stijlkamer, 30 x 40 cm, olie op linnen, 2016

Stijlkamer, 100 x 110 cm (detail), olie op linnen, 2017

Huis Sonneveld, 50 x 60 cm, olie op linnen, 2018

Duif, 40 x 50 cm, olie op linnen, 2018

Kralingse Bos (detail), 40 x 40 cm, olie op linnen, 2015

Wolken

Inmiddels vervaardigt hij ook weer landschappen. “Ja, daar raak ik nooit op uitgekeken. Wat de koffiekan is voor Klaas Gubbels, is het landschap voor mij”, zegt Allart lachend. Ook die zijn echter beduidend ruimtelijker en minder streng geworden dan voorheen. “Bij de vergezichten ontstaan er zelfs stapelwolken”, constateert de kunstenaar tevreden. “Uit onkunde liet ik die op mijn acrylverfdoeken altijd achterwege, terwijl wolken zo ontzettend mooi kunnen zijn.”

David Hockney, de Britse schilder die Jeroen Allart al jaren als een leermeester op afstand beschouwt, zei het al: “Everybody loves a Monet.” Dat geldt ook voor Allart die de Franse impressionist heeft herontdekt. “Onder hedendaagse kunstenaars heerst er vaak een taboe op het werk van Monet. Het wordt als zoet en te makkelijk afgedaan, terwijl het echt een waanzinnige schilder is als je je goed in zijn oeuvre verdiept.”

Het Noorden, 150 x 150 cm, olie op linnen, 2016

Aangespoord door het zien van Monet heeft Allart recent een groot doek van een tuin geschilderd. Opmerkelijk ruig van toets voor zijn doen. Ook zijn jongste werk ‘Dore in het park’ getuigt van de wens om losser te schilderen en meer beweging aan de voorstelling te geven. “Ik zit nog middenin de veranderingen”, knikt hij opgewekt.

Een overgangsperiode die werd ingeleid door een witte kat. Natuurlijk is het bijgeloof, maar sommige mensen beweren dat witte katten blijdschap brengen en zorgen wegnemen van hen die (met zichzelf) in de knoop zitten. Hoe dan ook wees die ene witte poes in Rotterdam Jeroen Allart een nieuwe weg. Toch een klein magisch moment. De kunstenaar heeft het beestje nadien nooit meer gezien.

Paola van de Velde

Het Park, 60 x 50 cm, olie op linnen, 2018

Stijlkamer, 60 x 60 cm, olie op linnen, 2016

Huis Sonneveld, 100 x 100 cm, olie op linnen, 2017

Cowboy Maxime, 150 x 120 cm, acryl op linnen, 2010

Beach, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2013

Le Chat, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2014

Cowboy Dore, 80 x 80 cm, acryl op linnen, 2013

Flamingo, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2013

Kokmeeuwen, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2012

Friesland, 40 x 40 cm, acryl op linnen, 2011

Flora, 50 x 50 cm, acryl op linnen, 2012

Badmeester, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2015

Biarritz, 80 x 80 cm, acryl op linnen, 2015

Groningen, 80 x 80 cm, acryl op linnen, 2011

Friesland, 80 x 80 cm, acryl op linnen, 2011

Cowboy Dore, 80 x 80 cm, acryl op linnen, 2013

Red Kitchen, 50 x 50 cm, olie op linnen, 2018

Birds, 100 x 100 cm, olie op linnen, 2016

Lage Zwaluwe, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2013

Cowboy Rob, 80 x 80 cm, acryl op linnen, 2011

Zilverreiger, 80 x 100 cm, acryl op linnen, 2011

Noord-Holland, 80 x 80 cm, acryl op linnen, 2013

Texel (tweeluik - links), 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2010

Texel (tweeluik - rechts), 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2010

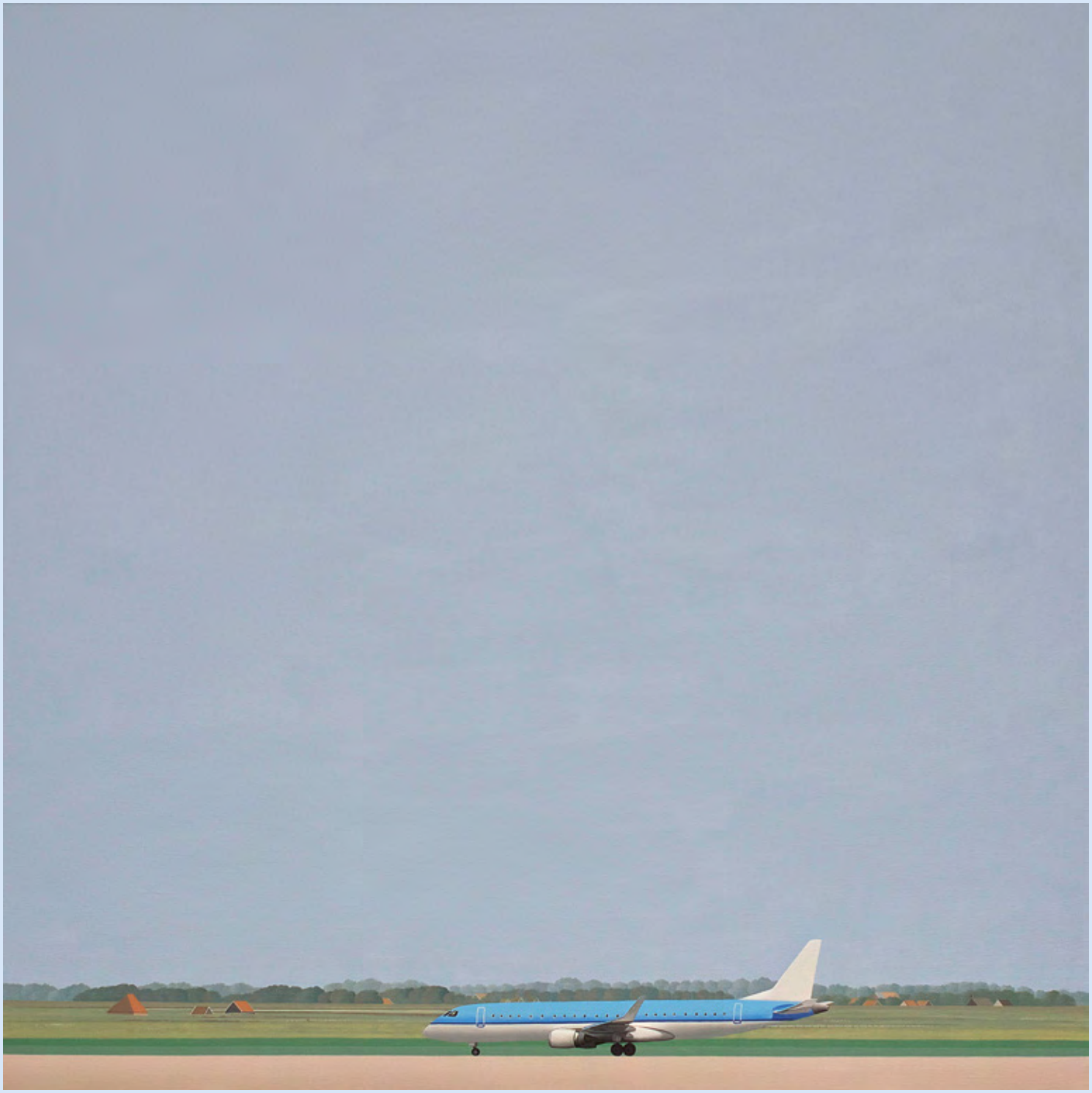

KLM, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2013

Haven Rotterdam, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2012

Holland, 70 x 70 cm, olie op linnen, 2016

Sauveteur, 150 x 150 cm, acryl op linnen, 2015

Friesland (tweeluik - links), 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2012

Friesland II (tweeluik - rechts), 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2012

Flamingo, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2013

Euskadi, 100 x 100 cm, olie op linnen, 2016

Middelharnis, 75 x 90 cm, olie op linnen, 2018

Stijlkamer Texel, 40 x 50 cm, olie op linnen, 2016

Cowboy Dore, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2013

Skåne Län, 100 x 100 cm, olie op linnen, 2017

Cowgirl met Parel, 100 x 100 cm, acryl op linnen, 2013

Boijmans, 50 x 60 cm, olie op linnen, 2018

Duck, 40 x 40 cm, olie op linnen, 2018

Skåne Län, 80 x 80 cm, olie op linnen, 2017

Lam, 40 x 40 cm, olie op linnen, 2018

Stijlkamer, 50 x 70 cm, olie op linnen, 2016

Hondje, 40 x 40 cm, acryl op linnen, 2012

Stijlkamer, 120 x 100 cm, olie op linnen, 2017

Stilleven, 40 x 40 cm, olie op linnen, 2015

Het Raam, 70 x 70 cm, olie op linnen, 2016

Skåne Län, 80 x 80 cm, olie op linnen, 2017

Kokmeeuwen, 100 x 100 cm, olie op linnen, 2016

De Salon, 90 x 75 cm, olie op linnen, 2018

Tessa, 60 x 60 cm, acryl op linnen, 2015

Texel I, 40 x 70 cm, olie op linnen, 2018

Texel II, 40 x 70 cm, olie op linnen, 2018

Botanisk Have, 100 x 100 cm, olie op linnen, 2018

Stijlkamer, 100 x 100 cm, olie op linnen, 2017

Biografie

Jeroen Allart (Rotterdam 1970)

1982 - 1986	Detailhandelschool Dordrecht
1986 - 1991	Grafisch Lyceum Rotterdam
1991 - 1995	WdKA Rotterdam
1999 - 2000	Rijksakademie Amsterdam

Tentoonstellingen / Kunstbeurzen

Jan van Hoof Galerie Den Bosch
Museum Belvédère
Galerie With Tsjalling Groningen
Ketelfactory Schiedam
Zuider Zee Museum Enkhuizen
Galerie Hommes Rotterdam
Flatland Gallery Amsterdam
Art Paris Frankrijk
Frank Taal Galerie Rotterdam
S.M.A.K. Gent
Art Antique Utrecht
PAN Amsterdam, Art Amsterdam,
Art Rotterdam, Art Brussel
Friesland Bank Leeuwarden
Kunstliefde Utrecht
Galerie Ramakers Den Haag
Het Wilde Weten Rotterdam
GEM Den Haag
Museum Bommel van Dam
Noname Galerie
Galerie Annie Gentils Antwerpen - België
Sonsbeek Arnhem (Jan Hoet)
Galerie Rob Malasch Amsterdam
Open dagen Rijksakademie Amsterdam
Galerie MK Rotterdam
Willem de Kooning Academie Rotterdam

Collecties

Benetton Italy, Bouwfonds, CBK Rotterdam,
Eneco, Dela Kunstcollectie,
Ministerie Buitenlandse Zaken,
Museum voor Moderne Kunst Arnhem,
Museum Bommel van Dam, Organon,
Aardema van Boetzelaer Advocaten, Océ,
Rijksakademie, SBK Gelderland en Haarlem,
SMAK Gent, Ambassade Nederlandse Antillen,
Ambassade Duitsland, Ambassade Ghana,
Rijksuniversiteit Groningen, stichting Fryslân Boppe,
DSM, Nederlands Octrooi Bureau,
Waterschap Amstel, Gooi en Vecht,
particuliere collecties binnen- en buitenland.

Sterns, 70 x 70 cm, olie op linnen, 2016

Publicaties

De magie van de witte kat: tekst door Paola van de Velde, uitgave: Will en Jan van Hoof Fonds
Delayed Gratification, The Slow Journalism Company: interview door Rob Orchard
Rotterdamse Kunstkalender - Uitgever Trichis
Times Magazine: artikel The Culture
Het Hollandse Landschap: inleiding door Kees Moeliker, teksten van Sandra Spijkerman en Yvette van Dael, uitgever Trichis
Teneues: Notecards Box 'Jeroen Allart Birds'
Tijdschrift Boomstang: uitgever Trichis
Tijdschrift Wia4
VPRO De Avonden: radio interview door Hans den Hartog de Jager
Dagblad van het Noorden: recensie van Isabella Werkhoven
De Telegraaf: interview van Paola van de Velde
NRC: tekst van Machteld Leij
Rotterdams Dagblad: Achterdochtige Kraaloogjes
Catalogus Allart 1995-2003: inleiding door Martin Bril, vormgeving door Ariënne Boelens
Catalogus Océ Kunstcollectie
Catalogus Eneco Kunstcollectie
Volkskrant: recensie solo Galerie Hofland
Kunstbeeld: artikel Sonsbeek 2001 (Jan Hoet)
Kunstbeeld: artikel van Sandra Spijkerman
Financieel Dagblad: recensie Rijksakademie

Meerkoet I, 40 x 40 cm / olie op linnen / 2017

Meerkoet II, 40 x 40 cm / olie op linnen / 2017

Colofon

Fotografie & vormgeving: Jeroen Allart
Druk: Dekkers van Gerwen
Oplage: 600
Uitgave: Will en Jan van Hoof Fonds, 2018

jeroenallart.com
janvanhoofgalerie.nl

Tekst: Paola van de Velde, *kunsthistoricus en journalist*

Afbeelding omslag:
voorkant: *Fryslân (detail),*
40 x 40 cm, olieverf op linnen, 2016.
achterkant: *Stijlkamer (detail),*
100 x 100 cm, olieverf op linnen, 2017

Afbeelding pagina 14:
Ooijpolder (detail), 50 x 60 cm, olie op linnen, 2018